

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 171/24

Люксембург, 4 октомври 2024 г.

Решение на Съда по дело C-548/21 | Bezirkshauptmannschaft Landeck (Опит за достъп до запазени на мобилен телефон данни)

Достъпът на полицията до данни, съдържащи се в мобилен телефон, не се ограничава непременно до борбата с тежката престъпност

Този достъп обаче предполага предварително разрешение от съд или независим орган и трябва да бъде пропорционален

Достъпът на полицията в рамките на досъдебно производство до запазени на мобилен телефон данни, може да представлява тежка, дори особено тежка намеса в основните права на засегнатото лице. Този достъп обаче не се ограничава непременно до борбата с тежката престъпност. Националният законодател трябва да определи елементите, които да се вземат предвид при такъв достъп, като например естеството или категориите на съответните престъпления. За да се осигури спазването на принципа на пропорционалност във всеки конкретен случай, чието разглеждане предполага претегляне на всички релевантни обстоятелства по делото, този достъп трябва освен това да се извършва с предварително разрешение от съд или независим орган, освен в надлежно обосновани неотложни случаи. Засегнатото лице трябва да бъде информирано за мотивите за разрешението веднага щом съобщаването на тази информация вече не може да попречи на разследването.

Австрийската полиция изземва мобилния телефон на получател на колетни пратки, след като при проверка за наркотични вещества установява, че този колет съдържа 85 грама канабис. Впоследствие тя прави неуспешни опити за отключване на мобилния му телефон, за да получи достъп до съдържащите се в него данни. Тя не разполага с разрешение на прокурор или съдия, не е документирала опитите си за отключване и не е информирала заинтересованото лице.

Въпросното лице оспорва изземването на мобилния си телефон пред австрийски съд. Едва в хода на това производство то узнава за опитите за отключване на телефона си. Австрийската юрисдикция отправя запитване до Съда с въпроса дали австрийската правна уредба, която според нея¹ оправомощава полицията да предприема подобни действия, е съвместима с правото на Съюза². Тя отбелязва, че вмененото на заинтересованото лице деяние се наказва с лишаване от свобода за максимален срок от една година, поради което съставлява само леко престъпление.

На първо място, Съдът уточнява, че обратно на твърденията на някои правителства, релевантната правна уредба на Съюза се прилага не само в случай на осъществен достъп до личните данни, съдържащи се в мобилен телефон, но и на опит за достъп до тях.

По-нататък той констатира, че **достъпът до всички данни, съдържащи се в мобилен телефон, може да представлява тежка, дори особено тежка намеса в основните права на засегнатото лице.**

Действително, тези данни могат да включват съобщения, снимки и история на сърфирането в Интернет и могат евентуално да позволят на трети лица да направят много точни изводи за личния живот на това лице.

Освен това те могат да включват особено чувствителни данни.

Тежестта на разследваното престъпление е един от основните параметри при преценката на пропорционалността на такава тежка намеса. **Да се приеме обаче, че само борбата с тежката престъпност може да обоснове достъпа до съдържащи се в мобилен телефон данни би ограничило неправомерно правомощията на компетентните разследващи органи. Това би довело до увеличаване на риска от безнаказаност за престъпленията като цяло и следователно до риск за създаването на пространство на свобода, сигурност и правосъдие в Съюза.** Като се има предвид това, подобна намеса в личния живот и защитата на данните трябва да бъде предвидена в закон, което означава, че **националният законодател трябва да определи достатъчно точно** елементите, които трябва да се вземат предвид, по-специално **естеството или категориите на съответните престъпления.**

От друга страна, такъв достъп трябва да е обвързан с предварителен контрол или от съд, или от независим административен орган, освен в надлежно обосновани неотложни случаи³. Този контрол трябва да гарантира справедливо равновесие между, от една страна, законните интереси, свързани с нуждите на разследването в рамките на борбата с престъпността и от друга страна, основните права на зачитане на личния живот и защитата на личните данни.

На последно място, **засегнатото лице трябва да бъде информирано за мотивите, на които се основава разрешението за достъп до данните му веднага щом съобщаването на тази информация вече не може да попречи на разследването⁴.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Поддържайте връзка!

¹ Следва да се отбележи, че австрийското правителство поддържа пред Съда, че съгласно австрийското право за изземването на мобилен телефон или за опита за достъп до съдържащите се в този телефон данни е необходимо прокурорско постановление. В рамките на преюдициалното производство обаче Съдът по принцип е длъжен да се съобрази с националната правна уредба, представена от запитващата юрисдикция. Това се отнася и за фактическите обстоятелства.

² [Директива \(ЕС\) 2016/680](#) на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни.

³ В този случай контролът трябва да бъде осъществен в най-кратки срокове.

⁴ В случая, засегнатото лице е знаело, че мобилният му телефон е бил иззет, когато органите на австрийската полиция напразно са се опитали да го отключат, за да получат достъп до съдържащите се в него данни. При тези условия уведомяването на това лице, че посочените органи ще се опитат да получат достъп до тези данни изглежда не може да навреди на разследването, поради което това лице е трябвало да бъде уведомено предварително.